

Királyhelmei Szövetség

A KIRÁLYHELMECI ÉS PÓLYÁN-SZOLNOCSKAI
REFORMÁTUS GYŰLEKEZETEK LAPJA
2009/3

(NY)ELVTÖRVÉNY

Az utóbbi napokban, hetekben, térségünkben a nyelvtörvényről, vagy talán a politikai vezetők elvtörvényéről folyik a vita, a párbeszédnek egyáltalán nem nevezhető diskurzus. Mindenki a maga igazát hangsúlyozza. Szlovákia, Magyarország, Európai Unió megannyi politikusa felszólal, és a csúfondárosnak nevezhető törvény mellett, vagy éppen ellen kardoskodik. Az átlagemberhez hasonlóan bennem is sok-sok kérdés vetődik fel a kialakult politikai helyzet, a hatályossá vált törvény, vagy éppen a felvidéki magyarságot identitásában megtörni akaró, kitervelt politikai programsorozat láttán. Hogyan lehetséges ez? - kérdem oly gyakran magamtól, még akkor is, ha az egyszerű, felszínes, sokak számára elégségesnek bizonyuló választ sejteni vélem. Hogyan lehetséges ez egy önmagát kereszténynek bélyegző országban, a magukat keresztényeknek valló politikusok által? Én úgy gondolom, hogy sehogy.

Pál apostol azt írja a galáciabeli gyülekezethez: Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad, nincs férfi, sem nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban. /Gal 3,28/ Azt írja Pál, hogy nincs zsidó, sem görög, és bár ezt leginkább a különböző vallási háttérből érkezők különböző vallásgyakorlási elképzeléseire írja, mégis Krisztusban, a keresztyéni értékek mentén élőkben a nyelvi különbözőségnek is háttérbe kell szorulniuk. Vagy egy másik helyen ugyancsak azt írja Pál: Mert nincs különbség zsidó meg görög között; mert ugyanaz az Ura mindenkinek, aki kegyelemben gazdag mindenkhez, akik őt segítségül hívják. /Róm 10,12/ Krisztusban mind egyek vagyunk, mégpedig kegyelemre szorult bűnös emberek, Krisztus váltságshalálában reménykedő nyomorultak. Nincs különbség, mert ugyanaz az Ura mindenkinek. Azonban, ha az örök Istennél nincs különbség, akkor földi, halandó, perc-emberké számára miért van? Ha az Isten nem tesz különbséget nép és nemzet között, akkor az ember hogyan tehet különbséget, éppen az Istentől kapott nyelv, nemzetiség, vagy éppen bőrszín alapján? Hogyan követelheti egyiknek a másik mögé helyezését (akárcsak egy nyilvános feliraton is), ha a mindenség Uránál nincsen különbség. Nyelvtörvény született a mindenben és mindenkin uralkodás elvét gyakorolni akarók tollából, azok részéről, akik talán nem ismerik, vagy figyelmen kívül hagyják a krisztusi

elv törvényét, a szeretet nagy parancsolatát. Azt a parancsolatot, mely az első pünkösdkor oly sok néphez a saját nyelvén hangozhatott, azt a parancsolatot, mely azóta sok-sok néphez, több ezer nyelven eljutott; mert az Istennél nincs különbség.

Az Úr előtti egyenlőségünket vegyük mi is szívünkre, hiszen nem csak a történelem sötét, szégyellni való éveiben zsidóztak, cigányoztak, és még ki tudja mennyi népet, hány féle módon bélyegeztek, de sajnos a másik személy, nép, csoport megbélyegzése napjainkban is egyre hangosabban hallatszik. Pedig Krisztusban mind egyek vagyunk, ill. egyeknek kellene lennünk. De mikor lesz ez? Mikor lehetséges ez? Az, hogy a másikban meglátjuk a hibák mellett az Istenképüségét is, azt, hogy azt a másikat is az Úr alkotta, teremtette. Mikor fogunk tudni úgy tekinteni a másik emberre, vagy akár népre, nemzetre, hogy ha az eltérő nyelvét halljuk, vagy eltérő bőrszínét látjuk, akkor e különbözőségekből is Urunk teremtő akaratának a gazdagságát tudjuk kiolvasni? Mikor lesz majd ez? A kérdés megválaszolásában továbbsegít minket a páli ige: Ahol nincs többé görög és zsidó: körülmetélkedés és körülmetélkedetlenség, idegen, scithiai, szolga, szabad, hanem minden és mindenekben Krisztus. /Kol 3,11/ S mindezt az után írja Pál, hogy leírja az új ember felöltözésének a szükségességét. Vagyis akkor tudjuk a másikat elfogadni, a másikat befogadni, ha befogadtuk Krisztust, engedjük, hogy Ő formálja, alakítsa életünket, gondolatainkat, engedjük, hogy Ő legyen minden mindenekben. Persze az új ember felöltözésével együtt jár a bűn felismerése, és a bűn bűnnek nevezése, úgy az egyéni, mint közösségi életünkben. Az új ember felöltözésével, életünk Krisztusnak való odaszánásával együtt jár szavunk felemelése az igazágtalansággal és legfőképpen az istentelenséggel szemben, hasonlóan az Úrtól kapott ajándékok elfogadásához, mely ajándék legyen akár a nyelvünk, szülőföldünk, kissebségi létünk, amikért az Úr előtt is felelősséggel tartozunk.

Úgy vélem, hogy a kárpát-medencei népek között kialakult feszültség oldásához elsősorban nem jogászok, törvényt magyarázók kellenek, nem is egyezmények, kiáltványok, de talán még nem is az Európai Unió, hanem a bűnökkel megterhelt ó ember levetkőzése, az új ember felöltözése, vagyis minden és mindenekben Krisztus. Azonban ezt elsősorban ne másoktól követeljük meg, hanem a saját életünkben gyakoroljuk, és úgy élünk, szóljunk, cselekedjünk, gondolkodjunk, hogy mindezekben, életünk minden részletében Jézus Krisztus legyen az Úr. Mert ezt - Isten kegyelméből - meg tudjuk tenni, és hiszem, hogy istenes életünket látva mások is meg akarják majd tenni, megismerve az ige valóságát (akár egyéni, akár nemzeti életünkben): Boldogok a békességre igyekezők, mert ők az Isten fiainak mondatnak. Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért, mert övék a mennyeknek országa. /Mt 5,9-10/

Molnár István

Isten, légy irgalmas

*Isten, légy irgalmas nekem,
bűnösnek* (Lukács 18,13)

A farizeusról és vámszedőről szóló példázatban (Lukács 18, 9-14) az Úr Jézus arra tanít, milyen magatartást kell tanúsítania az embernek Isten iránt, hogy gyermekévé fogadhasssa.

A farizeus az önmagukban bízokat példázza. Az ilyenek meg vannak elégedve önmagukkal és eltölti őket a maguk vélt igaz volta. Bemutatják Istennek, hogy ők milyen jellemesek és cselekedeteik milyen jók. Minden saját maguk körül forog, én központúak, másokat pedig megvetnek.

Egészen más a vámszedő. Ő megvallja bűneit. Tudatában van annak, hogy kegyelemre van szüksége: „Légy irgalmas nekem, bűnösnek” kiáltja. Nem másokat hibáztat, hogy vétkeztek, csak önmagát vádolja. Távol áll és nem meri szeméit az ég felé emelni. Vajon meghallgatja-e Isten a kérését? Igen, mert Isten nem személyválogató, s mert Jézus Krisztus éppen az ilyenekért jött erre a földre. A golgotai kereszten elégtételt szerzett mindazok bűneiért, akik hisznek Őbenne. Mikor Kálvin János azt hangsúlyozta, hogy csak Krisztus által mehetünk az Atyához, akkor természetesen kiemeli ennek a másik oldalát is: hogyha Krisztus az egyetlen út az Atyához, akkor súlyosan tévednek azok, akik a szentek által akarják kieszközölni az Isten elé járulást, amelyet a szentek önmaguknak sem tudnak biztosítani.

Ha pedig valaki egyenesen védőszentet akar magának választani, nem csekély tiszteletlenséget tanúsít iránta, mert hiszen el akarja vonni a szentet attól az egyetlen feladattól, hogy egészen Istenre szegeződjék és azt az egyet kérje Istentől, hogy az Ő országa eljőjön. Az ige szerint maguk a szentek sem mehetnek Istenhez más úton, csak az egy Jézus Krisztuson át, mert Ő az egyetlen út az Atyához és az egyetlen közbenjáró Isten és a teremtett lélek között. Az Ő közbenjárása nélkül sem nekünk, sem a szenteknek nem lehet útja Istenhez.

Fohász: *Hallgasd meg én fohászkozásim Atyai nagy szerelmedből. Bocsásd meg minden rűt bűneim, Mentsd ki szívem ez inségből. Én Istenem, én Istenem, irgalmazz kérlek énnekem!* (223. dicséret 3. vers)

Bányácsi Béla

GYÜLEKEZETÜNKBEN TÖRTÉNT

A nyáron, Isten kegyelméből ismét sikerült megvalósítani a napközi gyerektábort gyülekezetünkben. A tábor az előző évekhez hasonlóan öt napos volt, s csak remélni tudjuk, hogy a nyári élményen túl magukkal vitték a táborozó gyerekek, és a táborzáró evangelizációra érkező felnőttek a drága üzenetet, vagyis, hogy életünk legnagyobb kincse az Úr Jézus lehet. A hosszúra nyújtható leírásom helyett, álljanak itt a táborban résztvevő gyerekek által leírt élménybeszámolók.

A táborban

Gondolom kíváncsiak vagytok milyen táborra gondolok. Én a királyhelmei református napközi táborra gondoltam. Már alig vártam a nyarat. Amikor elkezdődött július 13-án a tábor, nagyon megörültem. Reggel, amikor elindultam a táborba, már akkor nagyon izgatott voltam. Amikor odaértünk tornáztunk, énekeltünk, versenyeztünk, imádkoztunk, Jézusról és Istenről tanultunk, délben pedig elmentünk ebédelni. Egész héten nagyon finom volt az ebéd. Délután nagyon sokat kézműveskedtünk, ami nagyon jó volt. Sok dolgot csináltunk. Péntekre már várom a kincskeresést, hisz biztos nagyon izgalmas és klassz kincskeresés lesz.

Ez volt a tábor. Nekem nagyon tetszett. Aki nem volt a táborban és elolvassa ezt a fogalmazást, biztosan sajnálja, hogy nem vett részt.

Bók Viktória

Kincskereső napközi tábor

Betti meghívott magával a táborba. Egész héten sok kézműves foglalkozás volt. Minden reggel tornáztunk. Voltak versenyek, sokat énekeltünk. Nagyon jól éreztem magam és jövőre is szívesen eljőnék.

Kovács Vivien

Kincskereső napközi tábor

Július 13-án egyhetes egyházi tábor kezdődött. Elhívtam magammal az unokahúgomat. Nagyon sok foglalkozás volt. Minden nap szebbnél szebb dolgokat készítettünk. Az is tetszett, hogy sokat énekeltünk, és egy párat tudok is. Én nagyon nagyon jól éreztem magam a kincskereső napközi táborban.

Kresztyánko Bettina

Kincskereső tábor

Nagyon jó volt a táborban. Én nagyon szerettem a gyöngyözést, a versenyeket. A bögrefestést is nagyon élveztem. Sokat nevtünk, beszélgettünk és énekeltünk. Szóval szuper volt járni a táborba. Nem bánám, ha minden nap lenne tábor.

Géczy Szimona

Ismét kirándultunk

A Királyhelmeci Református Egyházunk lelkészei évről-évre meghirdetik a hívek számára a nyári kikapcsolódást biztosító kirándulást. Boldogan jelentkeztünk, hisz az elmúlt három évben is sok örömben volt részünk általa.

Ezúttal „Gömör-megyébe” látogattunk el. A Betlér-i kastélymúzeumot, mint a nemzeti örökségünk büszkeségét néztük meg. Ez a kastély a XV. sz.-ban épült, s a krasznahorkai várhoz tartozó Andrászi család tulajdonában volt. A I. világháború után államosították és a nemzeti-örökség részévé nyilvánították. A kastély termeinek megtekintésével megismerhettük magyarságunk történelmi kincsének egy szeletét. Berendezése a régi idők (XVII-XIX. század) uralkodóinak képmását, berendezését, ruházódását, életmódját, harci eszközeit tárta elénk. A kastély könyvtárában tözenőtezer kötet könyv van. Itt van elhelyezve Krasznahorka várának sok történelmi emléktárgya. A nagy tárgyi gazdagság mellett hiányoltam a kiállító tárlókból, vitrinekből a kiállított tárgyakra vonatkozó rövid információt, amit szóvá is tettem a tárlatvezetőnek.

A résztvevők számára felejthetetlen élmény volt a domicai cseppkőbarlang látványa, amely a Szilicei-fennsík gyomrában található. A Szlovák-karszt hegységben 400 m-rel a tengerszint felett emlékké lett az emberiség számára ez a csodálatos képződmény. Pelsőctől keletre a magyar határ mellett. Két bejárata van. A magyarországi Baradla-barlanggal kapcsolódik össze, kb. 25 km hosszúságban. Csodálatos cseppkőképződményei elbűvölték a látogatókat. A barlangban fennmaradtak az ősember életmódját igazoló eszközök is. Ezt nem lehet leírni, ezt látni kell! A barlangkutatók most is foglalkoznak a feltárásokkal, melyet először 1926-ban jegyez a történelem.

Kirándulásunk további helyszínei (nem az itt leírt sorrendben) három református templom volt. Első utunk a csécsi református templomba vezetett, amely a XIV. században épült román kori stílusban, gótikus ablakkal. A templom javítása közben, a vakolat alatt felfedeztek olyan falfestményeket, amelyek a Szentírásban leírt történeteket ábrázolják. Ilyenek: Mária híradása Jézus születéséről, Heródes király kegyetlen uralkodói voltáról, Jézus Krisztus Egyiptomba való menekülése, az Ő tanítványairól, virágvasárnapi bevonulásról, Pilátus előtt való elítélésről, az utolsó vacsora képe, Jézus keresztre feszítéséről és feltámadásáról. A további falakon idézetek olvashatók a Szentírásból, mint a mi templomunkban is.

A Szilicei-fennsík alatt, a Sajó völgyében található a borzovai templom, amely a ugyancsak egy ősi templom huszita padokkal, festett kazettás mennyezettel. Első énekeskönyve 1842-ből származik. A lelkész úr ismertette az ősi templom történetét, Dénes György akkori lelkész munkáját. Szívet melengető érzés volt hallgatni, s kérem az Urat, hogy segítse továbbra is a gyülekezet küzdelmes, de ugyanakkor nemes munkáját, szolgálatát.

Ellátogattunk rozsnyói járásban fekvő Berzété Árpád-kori templomába. Már 1243-ban megemlítik a történelmi leírások. A templomot kőből épített kerítés veszi körül. Román kori abalknyílásai vannak, barokk belsővel rendelkezik. Gótikus kápolna lett hozzáépítve, ami egy altemplom boltozatának a része lehetett. 1770-ben kriptát építettek hozzá, ahol a Mária család tagjai mellett Erdélyi János tanító kislánya is nyugszik. A

templom egyik nevezetessége a szószéken látható életfa motívum. E templom falát is az Istenhez való fohászkodás díszíti: Az Úr az én őriző pásztorom. Akik az Úrban bíznak, azok nem fáradnak el, nem csalatkoznak. Segítse az Úr e gyülekezetet és annak lelkeszét e nemes cselekedetük végzésében, mely Isten házának megóvása, az általuk építettett árvaházuk megóvása.

Mi, akik ezt az utat kirándulásnak tekintettük, a látottakat megőrizzük a szép emlékeink között.

(A leírás a templomokról nem teljes körű.)

Szerdi Matild

Vasárnapi Iskola

Az iskolaév megkezdésével újraindult a Vasárnapi Iskola, ahová szeretettel várjuk a gyermekeket. A vasárnap délelőtti istentisztelet ideje alatt a gyülekezeti házban van külön foglalkozás a gyerekeknek, ahol játékos formában, szórakozva tanulják meg a bibliai történeteket, jutnak előrébb az Isten ismeretben. Szeretettel várunk minden gyermeket.

Bibliaóra

Szeptemberben ismét elkezdődtek a bibliaórák, amiken egy kicsit kötetlenebbül gondolkodunk Isten igéjének egy-egy szakaszáról, valamint énekeket tanulunk, beszélgetünk, megosztjuk az ige által szívünkben gerjedezett gondolatainkat, örömeinket, kételyeinket. A pénteken este 18:00-tól kezdődő alkalmakra szeretettel hívunk és várunk mindenkit.

Könyvajánló

Felhívjuk mindenki figyelmét arra, hogy a Lelkeszi Hivatalban különböző hitmélyítő kiadványokat (Bibliát, Énekeskönyvet, imakönyvet, stb.) lehet vásárolni. Nem kívánunk könyves üzletként működni, azonban igyekszünk (ahogyan eddig is) e könyvekből pár példányt tartani, hogy azok számára, akik e kiadványokat igénylik, esetleg ajándékba szánják, mindenkor elérhető legyen.

Kálvin János az imádkozásról

Reformátorunk igen nagyra értékelte az imádságot. „A hit legkiválóbb gyakorlási lehetősége”, „az emberek érintkezésmódja Istennel”, „a kegyesek bizalmas beszélgetése a Mindenhatóval” – olvashatjuk vissza-visszatérőleg írásaiban, prédikációiban és igemagyarázataiban ezeket a megállapításokat. Az Institutióban a III. könyv XX. fejezetében jó 70 oldalt, 52 szakaszt szentel ennek a minősített emberi cselekvésnek. A fejezetnek ezt a címe adta. „Az imádságról, mint a hit legfőbb gyakorlásáról, amellyel az Isten jótéteményeit napoként elveszük”.

Az Ige szerint: „Szüntelenül imádkozzatok! Mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra” (1Thessz 5,17-18). Az imádság tehát Isten akarata, s ezt szüntelenül és hálát adva kell gyakorolnia a keresztyén embernek, amint – írja Kálvin – erre Pál apostol is példát adott. „Isten azt akarja, hogy a legnagyobb kitartással, mindenkor, minden helyen és helyzetben és minden dologban emeljük fel imádságunkat Istenhez, hogy mindent Őtőle várjunk, mindenért Őt dicsőítsük, mivel Ő minduntalan okot is ad nekünk arra, hogy Őt magasztaljuk és imádjuk!” (Inst III 20,28)

Kálvin reggeli imája

Istenem, Atyám és Szabadítóm, mivel tetszett Neked, hogy engem ezen az éjszakán, mely most elmúlt, kegyelmedből megtartsál, s erre az új napra juttassál, ami éppen most kezdődik, tedd meg, hogy egészen szolgálatodra állhassak.

Segíts nekem, hogy minden gondolatom, beszédem, cselekedetem tetszésedre lehessen, a Te akaratodnak engedelmeskedhessem, és minden lépésem a Te tiszteletedre, testvéreimnek pedig üdvösségére váljék. Amint ebben a földi életben a Te napvilágodat kiárasztod az egész világra, úgy világosítsd meg az én értelmemet (intelligenciámat) a Te Lelked világosságáa által, hogy a Te igazságosságod útjait követhessem.

Minden, amit ma megteszek, Istenem, arra a célra irányul, hogy Téged szolgálhassalak, Téged magasztalhassalak, minden jót egyedül a Te áldásodtól várhassak, és semmit se tegyek, ami nem kedves Előtted.

Segíts, Uram, hogy mindennemű munkámban, amit testemért, és a jelenvaló világért végzek, lélekben felemelkedhessem ama mennyei és boldog élet felé, amit Te készítettél gyermekeidnek. Ámen

Kálvin esti imája

A Nap és a Hold fényében szabad meglátnunk a nappal és az éjszaka változását. Ezért add, ó, mindenható Isten, hogy megtanuljuk szemeinket még magasabbra emelni. Engedd, hogy megláthassuk reménységünk célját, örök üdvösségünket, abban a bizonyosságban, hogy ez az üdvösség ugyanannyira rendíthetetlen, mint a Te hűséged, aminek változhatatlanságát megláttatod velünk a Nap és a Hold, és a Te teremtett világod állandóságában. Ébreszd fel bennünk a vágyat, hogy szilárdan megálljunk annak az üdvösségnek a várásában, amire Te hívtál el minket, és amit Te készítettél el nekünk a mennyben a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ámen.

Meghívó

Szeretettel meghívjuk Önt a Kálvin János születésének 500. évfordulója alkalmából szervezett jubileumi ünnepségre, melynek programja a következő:

Október 17. (szombat) - 14:00 Konferencia

Megnyitó áhítat

- Dr. Kádár Ferenc /Sátoraljaújhely/

Kálvin tanainak időszerűsége

- Dr. Füst-Molnár Szilveszter /Sárospatak/

Kálvin, népegyház, hitvalló egyház

- Dr. Tőkéczi László /Budapest/

Zsoltáreklés citerával és kobozsal

- Kis Gergely Márton /Tiszaladány/

Október 18. (vasárnap) - 10:30 Hálaadó istentisztelet

Igét hirdet Ft. Géresi Róbert, a SZRKE püspökhelyettese

Ez istentisztelet keretén belül kerül leleplezésre

Kálvin János szobra a templomkertben

A jubileumi ünnepségre szeretettel várjuk minden kedves testvérünket. Reméljük, hogy e közös alkalmakon méltóképpen tudunk emlékezni reformátorunkra, és arra a szolgálatára, amit Urunk választott edényeként elvégezhetett.

Királyhelmei Szövetség

A királyhelmei és a pólán-szolnocsikai református gyülekezetek lapja.

E szám a Koinonia n. f. támogatásával jelent meg.

A Lelkesi Hivatal címe: Templom sor 13, 077 01 Királyhelmei

Tel.: 056/ 63 219 72

E-mail: info@refkoinonia.sk

<http://www.refkoinonia.sk>

Kéziratokat, javaslatokat szeretettel várunk, a szerkesztés jogát fenntartjuk!